

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

СИЛАБУС

«Конструювання та розрахунок безпечної техніки»

Статус дисципліни	Вибіркова
Код та назва спеціальності та спеціалізації (за наявності)	133 Галузеве машинобудування
Назва освітньої програми	Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини і обладнання
Освітній ступінь	магістр
Обсяг дисципліни (кредитів ЄКТС)	3
Терміни вивчення дисципліни	2 семестр
Назва кафедри, яка викладає дисципліну, аббревіатурне позначення	Прикладна механіка та матеріалознавство, ПММ
Мова викладання	українська

Лектор (викладач(і))

науковий ступінь, вчене звання – к.т.н., доцент
прізвище та ім'я по батькові - Главацький Казимир Цезарович

корпоративний E-mail k.ts.hlavatskyi@ust.edu.ua

лінк на персональну сторінку викладача на сайті кафедри
https://diit.edu.ua/faculty/meh/kafedra/pmtm/sostav/personal_page/462

лінк на дисципліну (за наявністю)

місцезнаходження кафедри, номер кімнати, номер телефону: ДІІТ, кімната 5207, тел. (056)3731518

Передумови вивчення дисципліни	Теорія технічних систем; Технологія складання машин та механоскладальні цехи; Технологія складання машин та механоскладальні цехи (курсова робота); Динаміка машинного агрегату; Технологічний контроль у машинобудуванні.
Мета навчальної дисципліни	Метою дисципліни є підготовка студентів до самостійної творчої діяльності у галузі розробки і створення засобів безпеки, що застосовуються на будівельних і колійних машинах, набуття знань щодо контролю і усунення шкідливих факторів, контролю параметрів машин і механізмів, які впливають на безпечну експлуатацію техніки, а також досягнення компетентностей, які основані на зазначених в освітньо-професійній програмі (ОП), а саме: - здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК6); - здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК7); - здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК8); - здатність створювати, удосконалювати та застосовувати кількісні, математичні, наукові й технічні методи та комп'ютерні програмні засоби,

	<p>застосовувати системний підхід для розв'язування інженерних задач галузевого машинобудування, зокрема, в умовах технічної невизначеності (СК1);</p> <p>- критичне осмислення передових для галузевого машинобудування наукових фактів, концепцій, теорій, принципів та здатність їх застосовувати для розв'язування складних задач галузевого машинобудування і забезпечення сталого розвитку (СК2);</p> <p>- здатність створювати нові техніку та технології в галузі механічної інженерії (СК3).</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p><u>Компетентності:</u> Знання і розуміння засад технологічних, фундаментальних та інженерних наук, що лежать в основі підйомно-транспортного, будівельного машинобудування; Знання та розуміння механіки і машинобудування та перспектив їх розвитку; Знати і розуміти процеси підйомно-транспортного, будівельного машинобудування, мати навички їх практичного використання; Здійснювати інженерні розрахунки для вирішення складних задач і практичних проблем у підйомно-транспортному, будівельному машинобудуванні; Аналізувати інженерні об'єкти, процеси і методи підйомно-транспортного, будівельного машинобудування; Навички розв'язування завдань з підвищення якості продукції підйомно-транспортного, будівельного машинобудування.</p> <p><u>Результати навчання:</u> Називати основні характеристики матеріалів, найбільш придатних для конструювання безпечної техніки; відомості про ВСМ та їх призначення; Класифікувати матеріали для конструювання безпечної техніки за їх фізико-механічними властивостями; Вибирати конструктивні елементи і методи розрахунку безпечних з'єднань і передач виробів машинобудування; Обчислити основні та допоміжні параметри безпечних гальмівних механізмів будівельних та колійних машин; Конструювати і розраховувати безпечні вантажопідйомні і колійні машини та їх складові частини; Аналізувати традиційні та сучасні вантажопідйомні, будівельні і колійні машини з точки зору їх безпечної експлуатації; Розробляти перспективні схеми і конструктивні вузли безпечних вантажопідйомних, будівельних і колійних машин, а також технологічні заходи з підвищення їх надійності та довговічності при їх виготовленні, ремонті і складанні з урахуванням особливостей виготовлення та ремонту їх складових елементів; Розробляти перспективні напрямки удосконалення безпечних вантажопідйомних, будівельних і колійних машин з урахуванням останніх досягнень науки і техніки; Співставляти запропоновані варіанти безпечних вантажопідйомних, будівельних і колійних машин за їх ефективністю.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>16 год лекцій 16 год практичних</p> <p>Матеріали в машинобудуванні: характеристика, приклади застосування матеріалів, термообробка виробів, запас міцності матеріалу (лекції – 2 год. практ. заняття – 2 год.).</p> <p>Конструювання і розрахунок безпечних з'єднань виробів: різьбових, подовжньо-пресових, зварювальних, паяних, клепоквих, клеєних, з використанням пластичних деформацій (лекції – 2 год. практ. заняття – 2 год.).</p> <p>Конструювання і розрахунок безпечних передач: зубчастих, черв'ячних, ланцюгових, пасових, фрикційних, гідравлічних (лекції – 2 год. практ. заняття – 2 год.).</p> <p>Конструювання і розрахунок безпечних гальмівних механізмів будівельних та колійних машин (лекції – 2 год. практ. заняття – 2 год.).</p>

	<p>Конструювання і розрахунок безпечних вантажопідйомних і колійних машин (лекції – 2 год. практич. заняття – 2 год.).</p> <p>Розрахунок стійкості будівельних і колійних машин. Прилади безпеки (лекції – 2 год. практич. заняття – 2 год.).</p> <p>Вібрація і віброізоляція при конструюванні і розрахунку безпечної техніки (лекції – 2 год. практич. заняття – 2 год.).</p> <p>Особливості безпечного конструювання і розрахунку посудин, що працюють під тиском (лекції – 2 год. практич. заняття – 2 год.).</p> <p>Самостійна робота – підготовка до аудиторних занять, опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: класифікація матеріалів, що застосовуються у машинобудуванні; класифікація і різновиди з'єднань виробів; типи і різновиди передач у машинобудуванні; гальмівні механізми будівельних та колійних машин; класифікація будівельних і колійних машин; джерела вібрації у машинобудуванні; різновиди посудин, що працюють під тиском.</p>
<p>Контрольні заходи та критерії оцінювання</p>	<p>другий семестр КЗ1 – 20 - 40 балів, КЗ2 – 30 - 60 балів.</p> <p>Підсумкова оцінка враховує своєчасне виконання здобувачем КЗ1 та КЗ2, його активність та творчий підхід до процесу вивчення дисципліни.</p>
<p>Політика викладання</p>	<p>Здобувачі допускаються до складання КЗ1 та КЗ2 після виконання практичних занять залікових модулів 1 – 2.</p> <p>Повторне складання пропущених контрольних заходів можливе з дозволу декана факультету.</p> <p>Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>У випадку незгоди з результатами поточного, семестрового контролю здобувач освіти звертається до екзаменатора за роз'ясненням/або з незгодою щодо отриманої оцінки.</p> <p>У випадку незгоди з прийнятим рішенням екзаменатора здобувач освіти звертається у письмовій формі до декана факультету з умотивованою заявою щодо неврахування екзаменатором важливих обставин під час оцінювання. Декан факультету ухвалює рішення за заявою здобувача освіти, керуючись аргументами, якими здобувач освіти мотивує свою незгоду з оцінкою, і поясненнями (усними чи письмовими) екзаменатора.</p> <p>Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.</p> <p>Порядок оскарження результатів оцінювання здобувача регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Українському державному університеті науки і технологій», https://diit.edu.ua/upload/files/shares/9_Documents/learning_organization/polozhennya_ooop.pdf</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності регламентується нормативним документом «Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності в Українському державному університеті науки і технологій», https://diit.edu.ua/upload/files/shares/9_Documents/learning_organization/PorjadokDobrochesnosti.pdf</p> <p>У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація, тощо), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.</p> <p>Здобувачі несуть академічну відповідальність, якщо під час будь-якого</p>

	методу оцінювання порушують принципи академічної доброчесності, тобто: списують , – виконують аудиторну письмову роботу із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання; обманюють – видають РГР, яка виконана третіми особами, як власну.
Засоби навчання	Мультимедійний проектор, дошка, устаткування, прилади, інструменти та наочні зразки елементів робочого обладнання та робочих органів будівельних та колійних машин для проведення лекційних і практичних занять.
Навчально-методичне забезпечення	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рудь Ю.С. Основи конструювання машин: Підручник для студентів інженерно-технічних спеціальностей вищих навчальних закладів. 2-е вид., переробл. - Кривий Ріг: Видавець ФО-П Чернявський Д.О., 2015. – 492 с.; з іл. 2. Хомик Н.І. Деталі машин: курс лекцій / Н.І. Хомик, А.Д. Довбуш, О.П. Цьонь. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2016. – 160с. 3. Григоров О.В., Петренко Н.О. Вантажопідйомні машини: Навч. Посібник. – Харків: НТУ «ХП», 2005. – 304 с. 4. Корнійчук, М. П. Технологія галузі і технічні засоби залізничного транспорту: підручник. Ч. 1 [Текст] / М.П. Корнійчук, Н.В. Липовець, Д.О. Шамрай. – К.: Дельта, 2006. - 500 с. - ISBN 966-8797-06-X. 5. Корнійчук, М. П. Технологія галузі і технічні засоби залізничного транспорту: підручник для вузів. Ч.2 [Текст] / М.П. Корнійчук, Н.В. Липовець, Д.О. Шамрай. – К.: Дельта, 2007. - 422 с. - ISBN 966-8797-18-3. 6. Проектування машин вібраційної дії: підручник (Перше перевидання) / В. М. Булгаков, О. М. Черниш, М. Г. Березовий, В. В. Яременко. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. – 704 с. 7. Розрахунок циліндричних корпусів апаратів, що працюють під дією внутрішнього тиску. /Бойко В.С., Буденко С.Ф./ Методичні вказівки для студентів спеціальності 8.05050313 Обладнання переробних і харчових виробництв ОКР Бакалавр - Таврійський державний агротехнологічний університет, 2016 - 21 с. 8. ДСТУ EN 286-1:2016 Посудини, що працюють під тиском, для повітря чи азоту. Частина 1. Посудини, що працюють під тиском, загальної призначеності (EN 286-1:1998; EN 286-1:1998/AC:2002; EN 286-1:1998/A1:2002; EN 286-1:1998/A2:2005, IDT) <p>Додаткова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 9. Тарара А.М. Проектування і конструювання об'єктів техніки: навчальний посібник / Тарара А.М.– К. : КОНВІ ПРІНТ, 2019. — 144 с. 10. Нові матеріали і технології в машинобудуванні: матеріали науковотехнічної конференції, 26...27 травня 2011, м. Київ / загальна редакція В.Г. Могилатенко, Р.В. Лютий. – Київ: НТУУ „КПІ”, 2011. – 141 с. 11. Нові матеріали і технології в машинобудуванні: матеріали науковотехнічної конференції, 28...29 травня 2013 р., м. Київ / загальна редакція Р.В. Лютий, І.М. Гурія. – Київ: НТУУ „КПІ”, 2013. – 151 с. 12. Є.М. Бабко, М.М. Даценко, І.В. Житнецький. Основи розрахунків конструктивних елементів обладнання. Курс лекцій для студ. спец.6090221 “Обладнання переробних і харчових виробництв” ден. та заоч. форм навчання – К.: НУХТ, 2007. - 56 с. 13. Назаренко І.І. Машини для виробництва будівельних матеріалів: Підручник. – К.: КНУБА, 1999. – 488 с. 14. Гарнець В.М. Прогресивні бетоноформувальні агрегати та комплекси. – К.: Будівельник, 1991. – 144 с. 15. Назаренко І.І. Високоєфективні віброформувальні машини. – К.: Вища шк., 1988. – 140 с. 16. Писаренко Г.С., Яковлев А.П., Матвеев В.В. Вібропоглинаючі властивості конструкційних матеріалів: Довідник. – К.: Наук. думка, 1971. – 375 с. <p>Інформаційні ресурси в інтернеті</p> <ol style="list-style-type: none"> 17. Бібліотека університету та її депозитарій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://library.diit.edu.ua/uk